

ANUNȚURI

• Frații noștri **Marius și Mihaela** au primit duminica trecută Sf. Taină a Cununii, punând pe Sf. Ioan Botezătorul drept ocrotitor acestei lucrări minunate și grea deopotrivă.

• Micuța **Ecaterina**, a treia fetiță a familiei Alin și Ioan Barbura, intră în Biserica lui Hristos astăzi, prin primirea Botezului. Dumnezeu să o ajute să meargă până la capăt pe Cărarea Împărăției!

• **Corul Școlii „Sfântul Ierarh Nicolae”** din Arad a participat și anul acesta la concursul de colinde organizat de Arhiepiscopia Aradului. De data aceasta ne-am bucurat să-i vedem dirijând cu talent pe doi dintre elevi: Tudor și Daria și să remarcăm faptul că elevii sporesc cu vârsta și cu frumusețea cântării. Corul a obținut Premiul I la secțiunea „Coruri de școli gimnaziale”, marele premiu mergând din nou la școala din Almaș.

ȘTIRI

• Anul 2024 a fost declarat de Patriarhia Română „**Anul omagial al pastorației și îngrijirii bolnavilor**” și „**Anul comemorativ al tuturor Sfinților tămăduitori fără de arginți**” și de Parlamentul României ca fiind „**Anul Avram Iancu**”. (sursa: arhiepiscopiaaradului.ro)

• Preasfințitul Părinte Nestor a oficiat joi slujba de **hirotessie a monahiei Veniamina Lazăr în calitate de stareță a Mănăstirii Prislop (foto)**. Obștea Mănăstirii Prislop rămăsese fără o îndrumătoare la începutul lui decembrie 2023, când stavrofora Pavelida Munteanu a trecut la Domnul. (sursa: basilica.ro)

• Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj împlinește anul acesta **100 de ani de la înființare**. Cu această ocazie, instituția de învățământ superior, în colaborare cu Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului, va organiza mai multe simpozioane și evenimente festive. (sursa: basilica.ro)

LIBRĂRIA LOGOS
ne recomandă

LIMONARIUL MIRENILOR - CRUCEA VIETII și CRUCEA IUBIRII

Cartea aceasta, care a fost alcătuită printr-o inspirație binecuvântată, este rodul unei hotărâri importante, care va avea neîndoiește urmări binefăcătoare pentru cititori. Scriitorul a adunat povestiri adevărate, izvorâte din măreția vieții, care formează - după expresia lui - un limonar popular și o mostră a tezaurului ascuns al Ortodoxiei noastre, întrucât conțin și vădesc puterea ei în necruțătorul nostru cotidian. Fără a plănuși să impresioneze și fără a se folosi de construcții literare de prisos, le oferă, având ca singur element dinamic realismul și simplitatea lor firească, ca mărturii autentice ale lucrării inimii omenești, care ori rămâne deschisă Iubirii Dumnezeiești, ori se încuie cu zăvoare grele și o respinge.

LIMONARIUL
MIRENILOR

Crucea vieții

Întâmplări de folos

Arhiva pdf a revistei: <https://archive.org/search.php?query=Maximina+pentru+suflet&sort=-publicdate>
Contact: revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor!

MaxiMina

Foaie ortodoxă pentru suflet

Numărul 1 (CLIV)

14 ianuarie 2024

Sfinții săptămânii

D 14 - Duminica a 29-a după Rusalii (a celor 10 leproși);
Odovania Botezului; Sf. Părinți din Sinai și Rait; Sf. Ier. Sava al Serbiei; Sf. Cuv. Nina cea întocmai cu Apostolii, luminătoarea Georgiei

L 15 - Sf. Cuv. Pavel Tebeul; Sf. Cuv. Ioan Colibașul; Sf. Mc. Pansofie; Sf. Sf. Mc. Efisie – apostolul Sardiniei

M 16 - Închinarea cinstului lanț al Sf. Ap. Petru; Sf. Mc. Pevsip, Elasiș, Mesip și bunica lor, Neonilla; Sf. Sigbert – primul rege creștin al Angliei; Sf. Ier. Fulgentie (fratele Sf. Isidor de Sevilla)

Mi 17 - Sf. Cuv. Antonie cel Mare; Sf. Împărat Teodosie cel Mare; Sf. Cuv. Ahila și Ammoi (de la Pateric); Sf. Cuv. Macarie din Patmos - ULEI

J 18 - Sf. Ier. Atanasie și Chiril ai Alexandriei; Sf. Ier. Maxim Brancovici al Țării Românești; Sf. Cuv. Siluan (de la Pateric); Sf. Mc. Ulfrid de la Uppsala

V 19 - Sf. Mc. Eufrazia; Sf. Ier. Marcu Eugenicul; Sf. Ier. Grigorie Teologul – aducerea moaștelor; Sf. Cuv. Macarie cel Mare (Egipteanul); Sf. Cuv. Macarie Alexandrinul Mărturisitorul Ierom. Iov Volănescu (1976)

S 20 - Sf. Mc. In, Pim și Rim; Sf. Cuv. Eftimie cel Mare; Sf. Cuv. Lavrentie de Cernigov; Sf. Cuv. Teodor (țarul Alexandru I al Rusiei) Sf. Împărat Leon cel Mare Mărturisitorul Alexandru Mironescu (1973)

“ Nu-ți descoperi
gândurile tuturor, ci
numai acelora care îți
pot tămădui sufletul.

SF. ANTONIE CEL MARE

Editorial

TOIAG pentru vremuri

Părintele Efrem din Arizona

Sfinții Părinți, care erau luminați, ne-au lăsat aceste câteva cuvinte: „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-ne pe noi” și „Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuiește-ne”. Nu avem nevoie să citim enciclopedii, nici multe cărți. *Cu aceste două rugăciuni scurte, toți creștinii se pot mântui.* Monahii, care nu au preocupări lumești, se roagă mult și ajung la înălțimi duhovnicești. Pomenirea numelui Maicii Domnului ajută mult, de asemenea. Este ca și cum aceștia șoptesc direct la urechea lui Hristos, pentru că ei sunt dedicați rugăciunii, aceasta este lucrarea lor principală; și **oricine are darul rugăciunii în inima sa, atunci când moare nu este necăjit de trecerea vâmlor.** Imediat după moarte, unii ca aceștia merg direct la Hristos. Nu există piedici, pentru că numele lui Hristos are putere multă. Dumnezeu văpaie este.

Cu toții simțim că lucrurile vor deveni catastrofale și acest lucru se și întâmplă zilnic. Tocmai de aceea alergăm la biserici și mănăstiri, însă **trebuie să nu ne temem.** Gândiți-vă doar, dacă numai o ceată de îngeri a căzut, devenind cu toții demoni, și a putut provoca atâtă rău, cât de mult ajutor primim noi de la cele nouă cete de îngeri care au rămas ale Domnului! Odată, L-am văzut pe Hristos Domnul pe tronul Său dumnezeiesc, iar lângă El se afla Maica Domnului și cetele de îngeri și sfinți. Cu toții așteptau o înclinare din cap de la Hristos, pentru a sări în ajutorul omenirii, în această nouă situație. Atunci când umplem inimile noastre, în fiecare zi a vieții, cu numele lui Hristos, credința noastră se întărește și putem înfrunta orice. Maica Domnului intervine pentru noi și mijlocește permanent, pentru ca noi să primim putere și speranță de la Dumnezeu.

Am avut parte de un mare duhovnic. Era ca un foc nescutins – un om-fenomen. Gândurile sale erau pe de-a-ntregul la cele duhovnicești; așa viețuia el. Două erau cuvintele pe care ni le spunea mereu:

*Răbdare și rugăciune, și,
în acest fel, Providența ne ajută
după voia Sa.*

Făcând ascultare față de el, nu ne-am certat niciodată între noi. Alții din exterior ne-au creat probleme, calomniindu-l pe Părinte, dar Gheron Iosif obișnuia să spună: „Lasă-i să vorbească, noi nu le vom răspunde nimic”.

Trăim vremuri diferite acum. Gheron Iosif absolvise „universitatea” duhovnicească. Există în zilele noastre o confuzie duhovnicească atât de mare! O mare tornadă risipește totul. Trebuie să ținem strâns îmbrățișată tradiția. **În vremurile noastre, este un act de mărturisire a credinței să spunem că Iisus Hristos este Domnul Dumnezeuul nostru.** Puterile întunericii nu vor asta.

Totul este de importanță secundară, totul este secundar. Primul, principalul, este numele Hristosului nostru și acum pot spune că, de-a lungul anilor care au trecut, am văzut cu ochii mei cum **numai cu iubire oamenii devin biruitori.**

Întrebări și răspunsuri

Ce înseamnă ODOVANIA?

Odovanie se numește **sfârșitul, dezlegarea sau încheierea sărbătoririi unui praznic împărătesc.** Începând de prin secolul al IV-lea, Biserica a stabilit obiceiul ca praznicele împărătești și chiar ale unor sfinți să fie sărbătorite într-un chip mai deosebit. De aceea, pentru pregătirea sufletească a credincioșilor, aceste sărbători sunt precedate de un timp de pregătire, de anticipare, numit pre-serbare sau înainte-prăznuire, iar după ziua

stabilită a sărbătorii să fie și o perioadă de continuare sau prelungire a serbării, numită după-serbare sau după-prăznuire. Ziua cea dintâi a înainte-serbării este începutul sărbătoririi, iar ultima zi a după-serbării se numește, cu un termen slavon, odovania (otdania), adică sfârșitul, dezlegarea sau încheierea sărbătorii. În toată perioada pre-serbării și a după-serbării, pe lângă slujba sfinților pomeniți în zilele respective, se adaugă și cântări, rugăciuni și lecturi în legătură cu praznicul respectiv. În ziua odovani-

ei praznicului, slujba se săvârșește aproape la fel ca în prima zi a praznicului. Durata pre-serbării și a după-serbării praznicelor împărătești variază după importanța și poziția pe care o au în cadrul anului bisericesc (așa cum ne arată Mineiele, Triodul și Penticostarul). Sărbătoarea Sfintelor Paști are cea mai mare perioadă de prăznuire prelungită - 38 de zile, și ține din Duminica Învierii până miercuri, înainte de Înălțarea Domnului

Versuri

Numai poetul...

Mihai Eminescu

*Lumea toată-i trecătoare,
Oamenii se trec și mor
Ca și miile de unde,
Ce un suflet le pătrunde,
Treierând neconținut
Sânul mării înfinit.*

*Numai poetul,
Ca pasări ce zboară
Deasupra valurilor,
Trece peste nemărginirea timpului:
În ramurile gândului,
În sfintele lunci,
Unde pasări ca el
Se-ntrec în cântări.*

Cultură

La pas cu Eminescu prin Arad

Cei care își îndreaptă pașii sau mășina dinspre Biserică înspre str. Mă-rășești, printre străduțele înguste ale Aradului, au prilejul să treacă de fiecare dată – poate fără să o știe – pe lângă casa în care poetul nostru național, Mihai Eminescu, a locuit timp de o lună în anul 1868. Este prima casă de pe str. I. P. Desseanu, care poartă numele fostului ei proprietar, avocat și mecena al Aradului din acele vremuri.

Eminescu s-a aflat atunci în Arad ca sufleur al trupei de teatru bucureștene a lui Mihai Pascaly, care efectua un turneu în orașe din Ardeal și Banat. Pascaly a fost unul dintre regizorii importanți ai secolului al XIX-lea și a condus Teatrul Național din București vreme de mai mulți ani. Din primăvara anului 1868, tânărul Mihai Eminescu va lucra ca sufleur și traducător în trupa lui Pascaly.

Vizita trupei de teatru a început la 1 august 1868, „în fața unui public grozav de mare”, cum consemna un reporter într-un ziar local. Majoritatea pieselor au fost comedii românești sau franceze, una singură ținea problema națională spinoasă: „Mihai Viteazul după bătlia de la Călugăreni” a lui D. Bolintineanu. Trupa a susținut 7 spectacole la Arad, la Teatrul Hirschl (foto), în luna august 1868. Scopul acestor spectacole a fost în primul rând întărirea conștiinței de neam a românilor ardeleni, greu încercați ca națiune după instaurarea regimului dualist austro-ungar. Ultima reprezentare a trupei are loc la data de 19 august, dar toți membrii acesteia rămân la Arad până la sfârșitul lunii,

deoarece doamna Pascaly trebuia să se odihnească pentru că născuse de curând.

Familia Pascaly a locuit la hotelul Crucea Albă, actualul hotel Ardealul, în timp ce restul trupei, printre care și Eminescu, au fost găzduiți în casa avocatului Ioan Popovici Desseanu. Legenda spune că Desseanu l-ar fi îmbrăcat pe Eminescu din „tălpi până în creștetul capului”. Poetul, spu-

una dintre cele mai vechi clădiri existente în Arad, fiind construit în decursul anului 1817 de către negustorul evreu Iacob Hirschl. El a construit în colțul sud-estic al actualei piețe Avram Iancu o casă la parterul căreia erau magazine, iar la etaj locuința sa, și în spatele acesteia, teatrul, care a fost dăruit orașului. Casa și teatrul, în care Hirschl avea acces printr-o ușă direct în loja principală, alcătuiau un ansamblu imobiliar.

Teatrul a fost construit din cărămidă, în stil neoclastic, interiorul, asemănător cu cel al teatrului vienez, a fost decorat în manieră barocă, cu o butaforie împodobită cu aur pe plafon și decoruri asemănătoare pe marginea etajelor. Draperiile și scaunele erau din pluș, iar în sala cu loji și la cele două etaje, unde se aflau balconul și galeria, erau aproape 400 de locuri. O notă distinctă era dată de cele șase scaune înălțate, aflate la parter, destinate nobilimii orașului.

Este primul teatru permanent, din cărămidă, de pe teritoriul actual al României. Aici, în 27 februarie 1818 a avut loc primul spectacol în limba română, oferit de elevii din clasa terminală a Preparandiei, datorită unui contract între conducerea școlii și proprietarul teatrului. Teatrul a găzduit diverse trupe aflate în turneu, unele celebre, dar și ale amatorilor locali, care dădeau reprezentații în toate limbile vorbite în oraș – germană, maghiară și română. Tot în sala teatrului au fost citite revendicările tinerilor arădeni după izbucnirea Revoluției de la 1848, și aici a concertat Johann Strauss-fiul.

ne aceeași legendă, i-ar fi dăruit binefăcătorului său o poză care îl înfățișă, pe spatele căreia i-ar fi scris avocatului câteva cuvinte drept mulțumire.

Totodată în casa lui Desseanu, Eminescu s-a întâlnit cu Iosif Vulcan, directorul prestigioasei reviste „Familia” din Oradea, care îi va aprecia talentul literar, publicându-i apoi poeziile și îi va schimba numele din Eminovici în Eminescu. Această întâlnire de la Arad a fost consemnată de I. Vulcan în jurnalul său.

Teatrul Hirschl (de pe str. Gh. Lazăr), cunoscut mai bine arădenilor sub denumirea de Teatrul Vechi, este

Oamenii lui Dumnezeu

Tâlharul STAMATE

Icoana Sf. Gheorghe, cel ce s-a arătat

Acest tâlhar a săvârșit nenumărate hoții în zona Peninsulei Chalcidice, ajungând, după cum se pare, să facă prădăciuni chiar și în Sfântul Munte. Într-o zi din anul 1821, Stamate s-a hotărât să prade împreună cu alți doi o foarte veche chilie ce aparținea de Mănăstirea Pantocrator și care avea o biserică închinată Sfântului Gheorghe. Chilia avea renumele uneia dintre cele mai bogate din Karyés, în care locuiau doi bătrâni neputincioși, despre care se spunea că aveau mulți bani. Aceasta i-a făcut pe tâlhari să nu mai stea mult pe gânduri.

La miezul nopții s-au dus la chilie și au bătut în poartă. S-a auzit o voce întrebând cine este și ce vrea la ceasul acela. Tâlharii n-au răspuns, dar au continuat să bată în poartă. La un moment dat, capul lor, Stamate, a spus pe un ton poruncitor:

„Deschideți poarta! Suntem străini și vrem găzduire!”. Un tânăr le-a deschis și i-a întrebat cu ce treabă au venit la chilie. Aceia, înarmați cum erau, i-au spus că au nevoie să vorbească cu starețul. S-au mirat însă că la chilie aceasta au văzut un tânăr, deoarece știau că acolo nu locuiesc decât doi bătrâni bolnavi. Acesta i-a condus la arhondaric - casa de oaspeți - și le-a spus: „Așteptați aici până îl chem pe stareț.”

Tâlharii s-au așezat să-l aștepte pe stareț. A trecut un ceas, au trecut două, dar starețul și nici altcineva nu părea să se arate. În toată casa domnea o tăcere deplină. Atunci tâlharii, pierzându-și răbdarea, au încercat să se ridice ca să se apuce de prădat,

așa cum hotărâseră de la început, și să ia tot ceea ce era de preț, de la bani până la candelile de argint și orice altceva ar mai fi găsit. Au încercat, așadar, să se ridice, dar nu au putut să se clinească nici la stânga, nici la dreapta, nici mâinile și nici picioarele nu puteau să și le miște. Nu puteau să se urnească din loc ca și cum ar fi fost legați în cătușe.

Atunci tâlharii au început să strige și să ceară ajutor de la bătrâni neputincioși și bolnavi. Din cauza strigătelor, bătrâni au sărit speriați din somn, au alergat într-acolo unde se auzeau strigătele și, când colo, ce să vadă?!? Tâlharii, deși păreau liberi, nu puteau să facă nici o mișcare. Bătrâni i-au întrebat: „Cine sunteți? Ce căutați aici? De ce ați venit, cum ați intrat în casa noastră? Cine v-a deschis poarta și v-a lăsat înăuntru?”.

La început tâlharii țipau, amenințau: „O să vă junghiem ca pe niște capre, ne-ați făcut vrăji ca să nu ne putem mișca, dezlegați-ne, dacă vreți să vă fie bine! De ce ne-ați legat? Noi suntem oameni buni, n-am venit să vă facem rău”. În sfârșit, când au înțeles că erau mai neputincioși decât acei bătrâni și nu aveau nici o putere, au început să plângă și să-i roage să-i dezlege. Părinții, pe un ton liniștit, i-au întrebat: „Cum ați ajuns, fraților, în casa noastră? Cine v-a dat drumul și ce vreți de la noi?” Tâlharii le-au vorbit cu lacrimi despre răul ce căzuse asupra lor: „Părinților, un tânăr ne-a deschis poarta, ne-a spus să ne așezăm aici și să așteptăm până veți veni voi.”

Bătrâni, înțelegând că a avut loc o minune, au alergat la biserică, au luat icoana Sfântului Mare Mucenic Gheorghe și le-au arătat-o tâlharilor. Atunci aceia, văzând icoana, au spus înfricoșăți într-un glas: „Da, el este cel ce ne-a deschis!” și de îndată pocăindu-se, au sărit de la locurile lor, au căzut la pământ și s-au închinat icoanei Sfântului Gheorghe, strigând cu bucurie: „El e cel ce ni s-a arătat și care acum ne-a eliberat din legăturile noastre nevăzute!” S-au pocăit pentru faptele lor, iar apoi au făcut multe daruri acestei chilii, printre care și o icoană a Sfântului Gheorghe, care de atunci a luat numele de Sfântul Gheorghe Faneroménos – adică „cel ce s-a arătat”.

Stamate, după marea minune petrecută cu el, pocăindu-se, a părăsit îndeletnicirea de tâlhar și s-a dus la Karúlia. Acolo a zidit o colibă cu o bisericuță închinată Sfântului Gheorghe și s-a făcut monah. Se spune că el ar fi primul care s-a sălășluit la Karúlia. Și-a aflat în pustia aceasta liniștea și pacea sufletului și și-a petrecut restul vieții sale într-o pocăință sinceră și frângere a inimii, mărturisindu-și zilnic păcatele. A sporit atât de mult în viața duhovnicească, încât s-a găsit consemnat despre el că „Bătrânul Stamate, fost tâlhar, a avut parte de un sfârșit cuvios la Karúlia și a fost un monah sfânt”!

Pe drumul istoriei (5)

MARI SCHIMBĂRI GEO-POLITICE
în secolul al V-lea

- **anul 401** - Fericitul Augustin de Hippona scrie *Confesiunile*.

- **403** – *Sinodul de la Stejar*, un sinod provincial alcătuit în primul rând din episcopi sirieni și egipteni *ostili Sfântului Ioan Gură de Aur*, Arhiepiscop al Constantinopolului, îl depun din treaptă și îl trimit în exil.

- **404** – Martiriul Sfântului Telemah, care a dus la *interzicerea luptelor de gladiatori* de către împăratul creștin Onoriu.

- **405** – Traducerea Sfintei Scripturi în limba latină cunoscută ca *Vulgata* de către Fericitul Ieronim. Martiriul Sfântului *Moise Arapul*.

- **407** – Sfântul Ioan Gură de Aur trece la Domnul în exil.

- **410** – *Căderea Romei* sub vizigoți, sub Alaric.

- **415** – Sfântul Ioan Casian fondează o mănăstire la Marsilia (Franța).

- **429** – Papa Celestin I îi trimite pe episcopii Gherman de Auxerre și Lup de Troyes în *Britania* și pe Sfântul Palladie în *Irlanda* ca episcopi misionari.

– Adormirea Sfântului Cuvios *Sisoe cel Mare*.

- **430** – Petru Ivirul pune bazele unei *mănăstiri georgiene lângă Betleem*.

- **431** – *Al Treilea Sinod Ecumenic*, ținut în *Efes*, condamnă nestorianismul și pelagianismul, confirmând folosirea numelui de Născătoare de Dumnezeu (Theotokos) referitor la Fecioara Maria.

- **438** – Este publicat *Codex Theodosianus*, o colecție de edicte de drept roman ale împăraților creștini, pornind de la anul 312.

- **439** – *Cartagina* cade în mâinile vandalilor.

- **444** – Adormirea Sfântului *Chiril al Alexandriei*.

- **447** – Pe 25 septembrie are loc un *cutremur de pământ din Constantinopol*, când un băiat a fost ridicat la Cer și a auzit îngerii cântând *Trisaghionul (Sfinte Dumnezeule...!)*.

- **450** – Primele *mănăstiri înființate în Țara Galilor*; anglo-saxonii invadează Britania.

- **451** – *Al Patrulea Sinod Ecumenic*, întrunit la *Calcedon*, condamnă eutihianismul și monofizitismul, afirmând că Hristos are două naturi (acum se întâmplă minunea Sfintei Eufimia din Calcedon); în cele din urmă, aceasta a dus la o schismă, *Biserica din Alexandria fiind împărțită în mai multe facțiuni*: a calcedonienilor (ortodocșii de azi) și a necalcedonienilor (coptii).

- **452** – *Attila, regele hunilor, invadează nordul Italiei*, dar este convins să se retragă din Ravenna de către Papa Leon I, după ce Sfinții Apostoli Petru și Pavel i-au apărut într-o vedenie regelui hunilor.

- **455** – *Vandalii pradă Roma*.

- **459** – Moartea Sfântului Simeon Stâlpnicul.

- **463** – Din acest an, prima zi a noului an (Indictionul) se mută pe 1 septembrie; aceasta este până astăzi ziua *începutului anului bisericesc*.

- **473** – Sf. Eftimie cel Mare trece la Domnul.

- **476** – *Căderea Imperiului Roman de Apus*, când Romulus Augustus, ultimul împărat din Apus, este de-tronat de căpetenia germanică Odoacru; într-un climat politic instabil, Biserica Romei își dezvoltă treptat o structură centralizată, concentrând atât autoritatea religioasă cât și cea seculară în oficiul papal, al episcopului Romei.

482 – Împăratul bizantin Zenon I emite edictul numit *Henotikon* (sau Actul de Unire), într-o încercare de a-i reconcilia pe ortodocși cu monofiziții.

- **484** – Fondarea *Mănăstirii Sfântul Sava* în pustia Iudeii.

Tâlcuiri

FIȚI TREJI,
PRIVEGHEAȚI!

Fiți treji, privegheați. Potrivnicul vostru, diavolul, umblă, răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită, căruia stați împotrivă, tari în credință. (I Petru 5, 8-9)

SF. TEOFILACT AL BULGARIEI

Asupra celor ce obișnuiesc a dormi cu mintea. Acest lucru îl pricinuieste uimirea către cele deșarte, și acestea îngreuiază trezvia sufletelor. Deci ucenicul lui Hristos să privegheze de -a pururi și să se păzească de semănătorul neghinei, **ca nu cumva întru noi dormind, adică cu lenevire și cu trândăvie viețuind, vicleanul să semene gânduri rele** și de la viața cea adevărată să ne amăgească. Că nu încetează zice, ca un leu răcnind să înconjure, căutând pe cine să înghită. Și pentru o neîncetată și neînduplecată băntuire ca aceasta, și sfântul mucenic Iustin arătând zice, că diavolul mai înainte de venirea Domnului, nu știa atât de arătat puterea piedicii sale, fiindcă dumnezeieștii prooroci au vestit-o acoperit. Iar după ce a venit Domnul, diavolul înțelegând, nu încetează a băntui pe cei credincioși, pe mulți voind a-i avea părtași ai lepădării sale, ca nu singur suferind munca să-i fie rușine, cu această rece și zavistnică mângâiere îmbătându-se.

PĂRINTELE EFREM ATHONITUL

Diavolul este uneltitor și viclean; zi și noapte e grăbit, se grăbește să ucidă sufletul nostru; duhul viclean conlucrează cu alt duh viclean, ca să distrugă sufletul, și noi suntem nepăsători de mântuirea sufletului nostru, în vreme ce ar trebui să ne gră-

bim. **Vrăjmașul se străduiește să ne mănânce timpul, zilele, lunile și anii noștri**, până ce ajungem la moarte și atunci ne va spune: „ai făcut asta, ai făcut-o pe cealaltă”, iar conștiința va fi nevoită atunci să aprobe; dar dacă toate acestea sunt minciuni, dacă am ținut legea, dacă am făcut ascultare, atunci diavolii nu ne vor putea face nimic cu învinuirile lor mincinoase. Noi, când vedem cursele satanei, închidem ochii și mergem într-acolo; vrăjmașul încearcă să ne convingă de lucruri neîntemeiate și mincinoase. Și în timp ce diavolul are putere să ne prindă în mrejele sale, de cealaltă parte, noi îl avem pe Iisus Hristos, călăuza noastră, Care luptă împreună cu noi prin harul Său, prin îngerii Săi, prin Biserica Sa.

ARHIM. SERAFIM MAN

Diavolul, știind că omul este făptura cea mai dragă lui Dumnezeu, fiind coroana întregii Sale creaturi, se luptă să adune cât mai mulți oameni, să facă o armată potrivnică lui Dumnezeu, îndemnându-i să fie călcători ai voii și poruncilor Sale. Așa cum diavolul îl urăște pe Dumnezeu, îl urăște și pe omul care trăiește în frică de Dumnezeu. Diavolul ne îndeamnă să înlocuim iubirea față de Dumnezeu și de aproapele, cu iubirea de plăceri. Ispita lui, în orice fel se manifestă, **urmărește slăbirea comuniunii oamenilor cu Dumnezeu și cu semenii**.

El dispune de multe posibilități de înșelare, după slăbiciunea și înclinațiile fiecăruia. Celui înclinat să creadă că nu există diavol, îi întărește convingerea că nu există; altuia, cu voință slabă, îi șoptește: „eu, diavolul sunt vinovat de toate, voi sunteți victime, pune-ți vina pe mine”; unuia mai râvnitor în credință, îi aduce gândul: „sunt mai bun decât ceilalți, mai milostiv, mai evlavios”, până cade în mândrie.

Omul când se roagă este în dialog direct cu Dumnezeu, îi mulțumește pentru viață și darurile primite, îi cere cele de nevoie sau îi preamărește pentru frumusețea lumii și pentru că ne-a adus mântuirea. **Diavolului însă nu-i place această convorbire ca între fiu și Tată**, mai ales când omul îi cere lui Dumnezeu iertare de păcate, atunci el vrea cu orice preț să-l tulbure. Toți putem observa că atunci când ne rugăm, vrăjmașul, fie că ne ia gândul de la ea, fie că zice s-o grăbim, socotind că e un timp pierdut, și ne vin în minte atâtea și atâtea lucruri ce trebuie rezolvate. Dar dacă ne întâlnim cu cineva, stăm de vorbă ceasuri întregi, fără să ne gândim că avem atâtea de făcut. La marii pustnici și sfinți, când se rugau, diavolul venea în chip de șarpe ori animale sălbatice înspăimântându-i ca să-i întrerupă de la rugăciune, dar ei, cunoscându-le șiretlicurile, rămâneau neclintiți în rugăciune.